

Velikonoce 2014

v kostele sv. Tomáše

Příležitost ke svátosti smíření bude od pondělí 14. 4. 2014 do středy 16. 4. 2014 vždy od 14 do 18 hodin.

Na Zelený čtvrtek (17. 4. 2014) a Velký pátek (18. 4. 2014) se bude zpovídat již jen od 14 do 16.30 hodin. Během obřadů Svatého třídenní se zpovídat nebude.

Mimo to je v našem kostele příležitost ke svátosti smíření vždy 45 minut před začátkem každé bohoslužby.

Zelený čtvrtek, (17. dubna 2014)

- ranní mše svatá odpadá
- v 9.00 hodin začíná v katedrále na Petrově Missa chrismatis - pontifikální mše spojená s žehnáním olejů a obnovou kněžských slibů
- v 17.30 hodin bude v našem kostele mše svatá na památku Poslední večeře
- po skončení obřadů bude kostel otevřen pro soukromou adoraci v „Getsemanské zahradě“ do 20.00 hodin

Velký pátek, (18. dubna 2014)

- den přísného půstu
- ranní mše svatá odpadá
- v 15.00 hodin bude v našem kostele pobožnost křížové cesty
- v 17.30 hodin začínají velkopáteční obřady; zpívá Svatotomská gregoriánská schola
- po skončení obřadů bude až do 20.00 hodin v kostele probíhat soukromá adorace u kříže

Bílá sobota, (19. dubna 2014)

- ranní mše svatá odpadá
- obřady velikonoční vigílie začínají ve 21.00 hodin na prostranství před kostelem žehnáním ohně (prosíme, přineste si svíce opatřené kornoutem proti okapávání vosku)

Zmrtvýchvstání Páně, neděle (20. dubna 2014)

- bohoslužby budou v obvyklém nedělním pořádku, tedy v 7.45 latinská, v 9.00 se zpěvem chrámového sboru, v 11.00 a večer v 19.30 hodin
- na konci každé mše svaté bude tradiční žehnání pokrmů

Pondělí velikonoční, (21. dubna 2014)

- bohoslužby budou podle nedělního rozvrhu

7

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

Ježíš Kristus nám nabízí vztah. Ne na výměnu názorů, nýbrž smlouvu krve.

Jan Pavel II.

Úvodní slovo

Dnes slavíme Květnou neděli. Vstupujeme do Svatého týdne a tedy k prožívání nejvýznamnějších svátků naší víry. Dnes Kristus s velkou slávou vchází do Jeruzaléma. Je to vlastně jakýsi svátek Krista Krále: už se nebrání, když ho lidé jako krále oslavují. Možná proto, že už není nebezpečí omylu. Jeho království není z tohoto světa, a on již brzy na důkaz toho bude viset na kříži.

Pro nás je tento den výzvou a šancí, a to nejen ke správnému prožívání Velikonoc. Také my jsme pozváni přidat se k davům, které ho oslavovaly,

a ústy vyznat a v srdci věřit, že On je naším Pánem a Králem. To znamená následovat Beránka kamkoli jde, svěřit mu celý svůj život, své touhy a plány, starosti i trápení, radosti i naděje. Tak budeme moci o Velké noci obnovit své křestní vyznání a stvrdit velmi osobním způsobem smlouvu novou a věčnou, ve které jsme se v Kristu stali novým stvořením.

Na závěr velikonočního oktávu se budeme s univerzální církví radovat z kanonizace velkého papeže Jana Pavla. Toho, který nás učil: Nebojte se, otevřete, dokořán otevřete brány Kristu! Otevřete svá srdce, své životy, své pochybnosti, těžkosti, své radosti

a city jeho spásné moci a dejte mu vstoupit do svých srdcí. Nebojte se! Kristus ví, co je v člověku. Jedině on to ví ... !

Všem farníkům přeji krásné, požehnané svátky Vzkříšení.

Váš farář Jan Mráz

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• Naše Noc kostelů - prosba o pomoc

V programu na letošní Noc kostelů v pátek 23.5.2014 jsme mimo oblíbené ochutnávky mešního vína, výstavy, programu pro děti, zpěvů dětských a chorálních, slíbili také divadlo a otevření místnosti nad kaplí u zákřistie.

Všechny tyto atrakce slouží k představení našeho kostela, ale hlavně k představení farnosti, tedy nás lidí, kteří farnost tvoříme. Bez farnosti je kostel jen krásná, ale prázdná budova.

Na Noc kostelů chodí hodně lidí a pro hladký průběh akce potřebujeme pořadatelskou pomoc.

Kdo umí razítkovat, uklízet, nosit, nalévat víno, hlídat děti při jednoduchých hrách, ovládat projekční techniku, hlídat proud lidí v kostele tak, aby se nic neztratilo, bude velmi vítán.

Proto prosíme, kdo by byl ochotný pomoci ten večer alespoň 2 až 3 hodiny, aby o sobě dal vědět tak, že se napíše v zákřistii na seznam a nechá na sebe kontakt, nebo pošle SMS na číslo 732 718 528. Schůzka pořadatelů pak proběhne ve čtvrtek 15. 5. 2014 v 18:15 v zákřistii.

• Pouť farnosti na Vranov u Brna

Na čtvrtek 8. 5. 2014 plánujeme tradiční pouť naší farnosti na Vranov. Sraz pěších je 9:30 v Útěchově na konečné. **Autobus 57 jede z Merhautovy v 8:27 a 8:57.** Pozor, autobus 43 už nejezdí do Útěchova!

Autobus pro ty, kdo pěší pouť nezvládnou, pojedou v 11:30 od Bohémy. Mše svatá bude na Vranově ve 12:30.

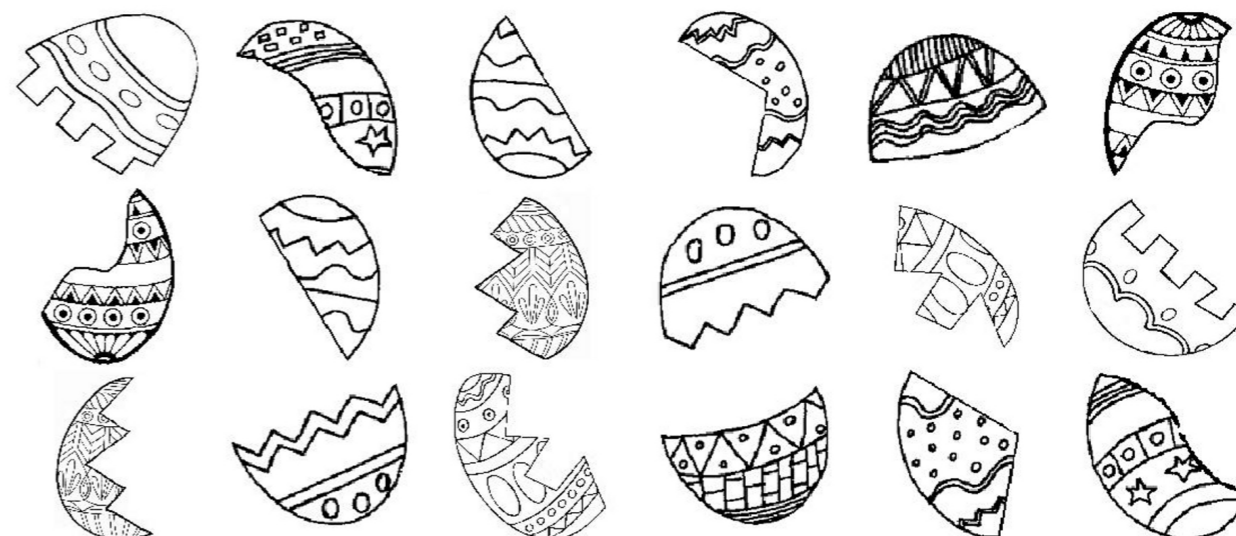
Po mši svaté bude v Duchovním centru malé pohoštění z přinesených zásob. Pochutiny na pohoštění se budou vybírat na srazu v Útěchově a povezu se na Vranov autem.

Program pro děti a možnost opéct si špekáček na ohni bude jako obvykle. Všichni jste zváni.

BYSTRÉ HLAVY

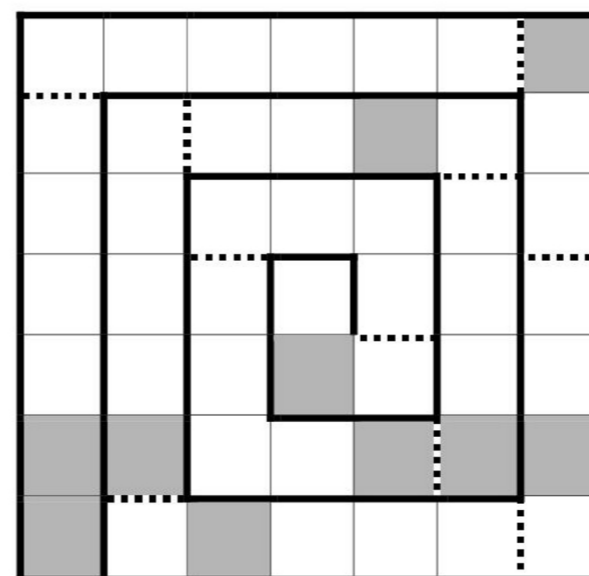
PRO NEJMENŠÍ KRASLICE.

Dětem se rozbily kraslice. Spoj ty, které k sobě patří.

PRO STARŠÍ ŠNEKOVKA.

Slova vepisuj od středu; písmena čtená ze středu tvoří tajenku.

první žena; osobní dopravní prostředek; zvíře, které má rádo banány; roční období; část stromu; obyvatel Turecka; domácí zvíře; dívčí jméno (26.7.); souhlas; pevnina obklopená ze všech stran vodou; svátky narození Ježíše Krista

Klára Špunt Zelinková

Foto Schidlo

Z farní charity

Drazí farníci!

Na prahu Svatého týdne vám všem přejeme hluboké prožití dnů, ve kterých si budeme připomínat smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Zároveň vám všem chceme poděkovat za příspěvky do naší farní pokladničky. I v uplynulém období jsme tak mohli poskytnout finanční prostředky potřebným. Jak už jsme informovali v ohláškách v kostele, předali jsme 21 140 Kč na podporu potřebným postiženým nepokoji na Ukrajině. Dále jsme poslali 5 000 Kč Misijní bance ubožáků na hloubení studní v Tanzánii.

Prostřednictvím charity v Brně jsme poskytli peníze na tyto projekty:

Chráněné bydlení	2 500 Kč
Effeta – denní centrum pro mentálně postižené	2 500 Kč
Noclehárna pro bezdomovce	5 000 Kč

Díky za všechny vaše dary. Doufáme, že se s vámi budeme potkávat ve dnech velikonočního tridua a vyprošujeme vám a vašim rodinám pokojné a milostiplné prožití velikonočních svátků.

Dobrovolníci farní charity

Slovo nemocným

Bože můj, proč jsi mne opustil?

Mt 27,46

Mezi nejtěžší životní události patří dlouhá nemoc, při které se zdá, že se situace nelepší, ale spíš zhoršuje. V té době se člověk musí vyrovnat se skutečností, že není v jeho silách, aby situaci změnil k lepšímu. Když během noci přemýšlí o svém životě, uvědomuje si, co všechno v něm bylo, jak to prožíval, na čem stavěl, co pokládal za zbytečné. Většinou v těchto chvílích člověk přehodnocuje svůj život a dívá se na něj jiným pohledem. Uvědomuje si, že už před sebou nemá moc času ani možností. Snaží se dát smysl tomu, co prožívá a snad ještě změnit to, co se změnit dá. Musí se také vyrovnat se skutečností, že se jeho pozemský život blíží ke svému konci. To je skutečnost, která se přijímá velmi neskutně a člověk do poslední chvíle doufá v obrát svého stavu.

Často trvá delší dobu, než se člověk vyrovná se skutečností konce svého života. Někdy je to spojeno se vzpourou proti osudu, jindy s apatií. Tyto reakce jsou důsledkem povahových vlastností toho, jak se člověk na svůj život dívá. Nakonec každý člověk pozná skutečnost,

přijme ji a vyrovná se s ní. Teprve potom najde klid a pokoj ve své duši. Pro věřícího člověka je to snadnější, protože se může v modlitbě obrátit na Boha a sdělit mu všechno, co prožívá, i to, co není ochoten sdělit ani těm, kteří jsou mu nejbližší. U lidí je svázán ostychem, ale u Boha ví, že je vševědoucí a že zná všechno, co v duši člověka probíhá. Při sdělování informací lidem i blízkým je člověk spoután obavou, aby jim svým sdělením nerozmnožoval jejich starosti a nepřinášel jim další komplikace. U Boha jsou tyto ohledy zbytečné.

Nikdo neví, jak budou vypadat poslední dny jeho života, a proto se musí každý na ně připravit, pokud je to možné. Naše příprava spočívá v poznání Božích vlastností a vztahu Boha ke každému z nás, spoléhá na jeho milosrdenství a na jeho dobrotu. Z naší strany máme mít snahu, aby naše duše byla co nejčistší a naplněná úsilím žít co nejdokonaleji, odpustit všem všechno, čím se proti nám provinili a nevzpomínat na to, co jsme odpustili. Nevíme, jaké budou okolnosti konce našeho pozemského života, ale když budeme naplněni důvěrou v Boží milosrdenství, prožijeme s Boží pomocí i tuto těžkou etapu našeho života.

o. J. Šik

Všimli jste si?

Jsou v zorném úhlu vašeho pohledu, bdělí, připraveni kdykoliv posloužit. Jejich bílá roucha je vyčleňují od ostatních z nás ke službě u oltáře.

Ví, komu slouží, o tom svědčí postoj těla i sepnuté ruce. A i když mnohým z nás dovoluje průběh liturgie ulevit unaveným nohám a posadit se, oni na znamení připravenosti, stojí dál.

Malí i velcí, školáci, ale i ti, kteří by nám mohli vyprávět. A jsou k nepřehlédnutí. Jejich služby si všichni moc vážíme. Patří neodmyslitelně k liturgii a když u ní chybí, je to jako kdyby zůstalo prázdné místo u slavnostní tabule. Možná, aby se to nestávalo často, potřebují naši podporu, povzbuzení. I oni mají své časové limity a jejich nastavenost ke službě oltáře je často ukrajována mnoha jinými povinnostmi. Je lehké a laciné žehrat tehdy, když zrovna chybí, ale stejně tak není od věci poděkovat za jejich službu, za ně osobně Bohu, když slouží. Kterou variantu volíme?

Patří do naší rodiny, tedy do naší farní rodiny. Važme si jejich rozhodnutí ke službě, ale zrovna tak je podporujme modlitbou, aby jejich disponibilita byla vůbec možná, aby

smažený sýr, tatarku a dvojité hranolky, táta platí a už jdou zas na čtverku. Poslední pohled se Aniče vrývá do paměti. Ta zvláštní paní sedí na schodech, tašky si přidržuje nohama a pochutnává si. „Taťko, a proč jsi jí jen nedal peníze, takhle přijedeme k babičce o deset minut později!“ „Víš, nebyl jsem si jistý, jestli by je dobře využila, takhle to bylo lepší.“

Děvčátko kroutí hlavou a tatínek pokračuje: „Asi jste se učili, že postní doba má tři pilíře: MODLITBA, PŮST a ALMUŽNA.“ „No právě a almužna znamená dávat chudým lidem peníze,“ skočí mu do řeči dcerka. „Víš, ono to už není tak striktně dáno, co jednotlivá slova znamenají,“ pouští se táta do delšího hovoru, ale právě to má Anička moc ráda. „Modlitba, život s Bohem, prosby a dík za maličkosti i za věci veliké – to zůstává stejné provždy. Ale půst už dávno neznámá jen nejíst v pátek maso. Třeba Tonda by se v postní době mohl obejít bez počítačových stříleček a Klára bez facebooku.“ „To by teda nepřežili!“ vydechne malá. „Ale přežili, a ty bys třeba mohla vypustit párky v rohlíku ...“ Nejmladší dcerka má pro tuto velezdravou krmí slabost už od raného dětství. Anička v duchu uznává, že by pravděpodobně hladem nezemřela, ale bylo by to fakt hrozně těžký! Vždyť teď mají i opravdový přístroj, vždycky hostí kamarádky, když přijdou na návštěvu.

Tatínek vidí děs v očích své nejmladší a v duchu se „nahlas“ směje. „Každá neděle je slavnost a na slavnosti nesmí párky v rohlíku chybět! Tak co třeba takhle?“ Malá s úlevou přikývne. To by šlo.

„A ta trochu zapeklitá ALMUŽNA je prostě jakákoli pomoc druhým. Něco jako jiný výraz pro dobrý skutek. Darujeme úsměv, pustíme někoho sednout, navštívíme nemocnou kamarádku, prostě uděláme někomu radost.“ „Takže, když my teď jedem za babičkou na ty její výborný buchty, tak jí uděláme radost a je to vlastně ALMUŽNA!“ Ta jeho holčička je teda pěkná čechetka, pomyslí si tatínek, ale pak musí říct: „Ano, máš pravdu, ale tady je to oboustranné, babička zas udělá radost nám, když napeče.“ „Jú, tak to já taky dostanu almužnu a hrózně velkou, protože ty buchty jsou hrózně dobré. Tak tuhle *vzájemnou almužnu* bych mohla dělat častěji, že tati?“ „Určitě, to máš výborný nápad!“ Tatínek ví, že babička už moc ven chodit nemůže a návštěvy vnoučat jí vždy udělají velkou radost.

Naučme se almužnu dávat i přijímat. Ale pozor, almužna rozhodně není NĚCO ZA NĚCO. Pomáhejme i tam, odkud žádnou pomoc nečekáme a naše radost bude dvojnásobná.

Marie Sojka Veselá

• *Vaše žena vypadá spíše jako studentka než máma tolika dětí. Je Vám oporou? Najdete si čas na společnou modlitbu, třeba i za Vaše malé pacienty?*

My jsme s Irenkou spolužáci ze střední školy. Moc jsem se toho od ní naučil a velice si jí vážím za to, jak zvládá skloubit svou náročnou práci v manželské a rodinné poradně Bethesda s péčí o celou rodinu. Je mi celoživotní oporou. Společného času si moc vážíme, máme ho v tomto životním období relativně málo a těšíme se, až jej jednou budeme mít víc. A nejen na malé pacienty v modlitbě myslíme.

• *Moc děkuji za rozhovor a přeji hodně síly a Božího požehnání a myslím, že mohu slíbit modlitbu nejen za sebe.*

Rozhovor připravila Marie Sojka Veselá

Poznámka: Třetí neděli adventní jsme si byli s manželem poslechnout polský sbor Psalmodia (viz příspěvek od Igora Kyselky z lednového čísla). Několik lavic před námi seděl pan doktor Kepák s rodinou a zřejmě též s prarodiči – tj. rodiči svými či manželky. Sbor zpíval při mši v 19.30 a pak byl koncert a v kostele nebylo nejtepleji. V jednu chvíli se na pana doktora otočila jeho žena. Ten okamžitě sundal nejmenší princezničku z trůnu, tj. ze svého klína, pak sundal ještě bundu a poslal ji dědečkovi. Malá princezna se hned

vyšplhala na své právoplatné místo a ta druhá se opřela o rameno, teď už jen ve svetru. Drobnost, maličkost? Ano, ale budeme-li věrní v maličkostech, dokážeme velké věci.

Sojka

POVÍDKA

Anička čeká s tátou na České na tramvaj. Právě mu dává zapeklitou hádanku, nad níž tatínek jen kroučí hlavou a už se určitě dá brzy poddat. Děvčátko je tím tak zaujaté, že si ani nevšimne paní se čtyřmi velkými taškami, která má kolem sebe dost volného prostoru, i když jinak je ostrůvek přeplněný. Konečně přijíždí čtverka, paní tak nějak pomalu a nešikovně sbírá své tašky a chystá se nastoupit. Táta přiskočí a ptá se: „Mohu Vám pomoci, paní?“ a nakládá tašky na plošinku. Anička se hrne za ním. Ale fuj! Ta paní teda smrdí! Táta položí tašky a zas tak zdvořile se ptá: „Mohl bych prosím trochu otevřít okénko?“ „Ale jo,“ paní se na chvíli odmlčí: „a pár korun byste neměl?“ Taška vypadá rozpačitě: „A mohl bych Vás pozvat na nádraží na jídlo? Stejně tam přestupujeme...“. Aničce se udělá na čele vráska – vždyť měli jet až do Husovic. Ale už jsou na nádrhu, paní si u okénka objedná

nebyla chvilkovým vzplanutím nebo křečí, ale trvalou radostí.

A vám, stateční služebníci oltáře, vám všem za všechny ostatní farníky svatého Tomáše, moc děkuji.

Těm, kteří přijali pozvání ke službě a podmínky jim dovolují každý den po celý rok pracovat na vinici. I těm, kteří slouží jen o nedělích a zasvěcených svátcích, děkuji. I pro ně se už v nebi střádá odměna. A o svůj „denár“ neprijdou ani ti, kteří pravidelně, v dny liturgicky významné, jako je třeba Popeleční středa, zvýší počet „ministrů“ kolem oltáře.

Chci uvěřit tomu, že míst u slavnostní tabule, ke které nás denně zve náš Pán, bude čím dál méně prázdných.

K tomu žehná jáhen Ivan

P. S. Příště, bude-li jaké, se společně zahledíme na jiné spolustolovníky, co říkáte.

Rok víry ve Svaté zemi

Pokračování z minulého čísla

V dalších poutních dnech jsme sledovali Ježíšovu velikonoční cestu do Jeruzaléma. Slavnostně vítán coby Mesiáš, rozmetal vzápětí na Chrámové hoře krámky kupčků, rozhořčen neúctou k Bohu Otci. Vložil

tak velebnějším do rukou podnět ke konečnému rozhodnutí o jeho likvidaci. Přešli jsme na protější Olivovou horu, kam každý večer odcházel Ježíš se svými učedníky k odpočinku. V Getsemanské zahradě rozmlouval se svým Otcem, připravující se na závěr svého pozemského života. Naproti, oddělena Kedronským úvalem, stojí hora Sión. Zde se nachází Večeřadlo, v němž při Poslední večeři ustanovil Kristus Eucharistii. Později, po Zmrtvýchvstání se zde ukazuje apoštolům a dává jim moc odpouštět hříchy. Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Nevěřil, co mu učedníci o Kristově návštěvě vyprávěli, a řekl: „Dokud neuvidím na jeho ruku jizvy po hřebech a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím!“ Za týden zas byli učedníci uvnitř a Tomáš s nimi. Když Kristus vyzval Tomáše, aby vložil ruku do jeho boku, Tomáš zvolal: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli a přesto uvěřili!“ (Jan 20,24-29) V této chvíli jsem myslel na všechny spolubratry z naší tomáškovské farnosti a modlil se za nás, abychom skutečně „uvěřili, i když nevidíme“.

Přes Kedronské údolí jsme se opětovně vrátili na úpatí Olivové hory do Getsemanské zahrady.

Zde se Kristus ve své lidské úzkosti „krví potil“ a prosil Otce o odejmutí „kalicha hořkosti“ současně dodávající: „Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá“ (Lk 22,42). Vzápětí přivedl Jidáš biřice a ti jej po jidášovském políbení spoutali a odvedli do nedalekého veleknězova dvora. Stojí zde kostel Petrovy lítosti (Sanctus Petrus in Gallicantu – Svatý Petr od kohoutího zakokrhání). Zde Petr třikrát zapřel svého Pána a „vyšel ven a hořce se rozplakal“ (Mt 26,75).

Během mše svaté sloužené P. Martinem Holíkem spolu s „našimi“ dalšími čtyřmi kněžími se mohla naše stočlenná skupinka vnořit do příběhu noci naplněné přízrakem blížící se smrti.

Po Pilátově rozsudku podpořeném nenávisťnými davy volajícími: „Ukřižuj ho, ukřižuj!“ přijal zbičovaný a vysmíváný Kristus na svá ramena těžký kříž a veden biřici směřoval na popravčí místo – pahorek zvaný Golgota. Upomínkou této poslední Kristovy pozemské cesty je Via Dolorosa (Cesta utrpení).

Nejstarší Týna začala loni studovat práva. Dostala se i na medicínu, a vybrala si brněnská práva, kde je zatím moc spokojená. Alžběta bude maturovat příští rok a o medicíně neuvažuje, stejně jako Ema, která studuje Pedagogické lyceum. Tonička má 11 a Barunka 8, tak uvidíme, jak to dopadne, ale v tuto chvíli mají i ony,

pokud vím, jiné profesní plány. Pokud jde o mé stopy, doufám, že po nich někdo půjde, ale přímo z rodiny být úplně nemusí, to mi nepřipadá tak důležité. A u vlastních dcer si přeji, aby si všechny vybraly správné povolání, se kterým budou spokojené a aby žily v dobrých vztazích.

mohou negativně ovlivňovat zdravotní stav a kvalitu života vyléčených dětských onkologických pacientů. Této oblasti se se svými spolupracovníky již několik let věnuji. Také se snažíme co nejvíce naslouchat hlasu vyléčených dětí a dospělých, potřebám jejich rodičů a sourozenců a rozvíjet vzájemnou spolupráci, která těžce nemocným dětem ulehčí pobyt v nemocnici i mimo ni. Sem patří i dobrovolnictví a samozřejmě i péče o spirituální potřeby nemocných dětí, jejich blízkých, a koneckonců i zaměstnanců.

• *Bývá v nemocnici pravidelně mše svatá a myslíte, že věřící rodina se s tak velkou bolestí vyrovnává lépe? Právě jsem položila velmi hloupou otázku. Vím, že nezhroutit se při takovém utrpení je stejně těžké pro všechny. Ale když už jsem to plácla, zkuste prosím odpovědět.*

Mše bývá v Dětské nemocnici vždy ve středu odpoledne. Účastníci se dají spočítat na prstech někdy dvou a někdy jedné ruky. Jde tu tedy spíše o kvalitu než o kvantitu a je určitě důležité, že malou kapli v nemocnici máme. Na druhou stranu, děti mají být v nemocnici skutečně jen tehdy, když jsou opravdu hodně nemocné a v tom případě by skoro vždy měly hlavně ležet na lůžku, jinak mohou být přece doma. A místo k duchovnímu posílení může být

kdekoli. Na každém našem oddělení máme mobilní telefon na katolického kněze P. Lea Zerhaua, který (nebo některý z jeho kolegů) je vždy ochoten přijet, pokud ho nemocní v danou chvíli potřebují. V těžkých chvílích každý člověk potřebuje oporu a opora od nejbližších členů rodiny je samozřejmě nejpřirozenější. Díky tomu, že naděje na vyléčení je u nás čím dál tím vyšší, je také o něco snazší se vyrovnat s bolestí a utrpením, které nádorová onemocnění mohou přinášet. A těm dětem, jejichž nemoc je silnější než dnešní medicína, můžeme také účinně pomoci úlevou od bolestí a dobrou paliativní péčí, včetně domácí péče, kterou náš výjezdní tým lékařů a sestřiček nabízí. Ze své zkušenosti se domnívám, že pevná víra může rodinám pomoci, ale také vím, že na hledání smyslu a uchování naděje je potřebné stále v každé rodině pracovat.

• *A teď něco veselejšího. Všechna Vaše děvčata jsou hudebně nadaná, zpívají ve škole, Bětka musí občas zaskočit za Verunku (třeba, když se jí – velice schopné matematicke – narodil Kubíček o týden později, než počítala). Myslíte, že některá půjde ve Vašich stopách? Byl byste rád? (rozhodování se týká asi jen Bětky, ostatní mají ještě čas – ty nejmenší spoooustu času ☺.*

Procházeli jsme čtrnácti zastaveními této křížové cesty, vedoucí rušnými uličkami Starého města. V těsných prostorách, přečpaných davy hlučících lidí, dohadujících se s prodavači u krámků nabízejících a podbízejících zboží od potravin přes náboženské předměty až po oblečení, jsme se protlačovali od jednoho zastavení ke druhému. Zpočátku mě to strašně rušilo, ale postupně jsem si začal uvědomovat, že „tak nějak“ to mohlo být i v době, kdy Ježíš nesl svůj kříž na místo popravky. Lidé, převážně se nezajímající o „nějakého lotra“ vedeného na smrt, obchodovali, dohadovali se, křičeli, nemilosrdní a často nenávistní. Posledních pět zastavení je umístěno v chrámu Božího hrobu. Prošli jsme kaplí Ukřižování, s oltářem připomínajícím místo, kde byl Ježíš přibit na kříž a dalším oltářem na místě, kde Kristus na kříži trpěl a umíral. Mezi těmito dvěma oltáři se nachází obraz Panny Marie Bolestné. „U Ježíšova kříže stála jeho matka ...“ (Jan 19,25). Byli jsme tedy na místě, kde Kristus na kříži skončil a prosil Otce, aby nám odpustil: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí“ (Lk 23,34). V této vypjaté chvíli jsem si vybavil sloupský kostel Panny Marie Bolestné a vzpomněl na farníky a obyvatele Moravského krasu, současného P. Karla Chylíka a jeho nedávno zemřelého předchůdce P. Františka Kozára.

Poté, co Josef z Arimatie obdržel souhlas k sejmutí a pohřbení Ježíše, položili Ježíšovo tělo na kámen, potřeli vonnými mastmi a zabalili do pláten. Kámen, zakrytý dnes mramorovou deskou, se nachází přímo pod skálou Golgoty, těsně za vstupem do chrámu. Od tohoto kamene Pomazání jsme Krista doprovázeli do jeho hrobky – jeskyně, kde byl uložen na kamennou lavici a hrob byl uzavřen obrovským kruhovým kamenem. Kaplí, zakrývající místo Kristova spočinutí, jsme vešli do malé předsíně se sochou anděla a kouskem uzávěrového kamene. Odtud jsme se protáhli do těsného prostoru Kristova hrobu. Při modlitbě jsme prosili za odpuštění, děkovali za milost víry a chválili Pána za jeho neustálou přítomnost. Po zapálení svíci jsme vzpomněli naše zemřelé a žijící blízké a prožívali nevyslovitelné okamžiky zklidnění (pokoje?), sounáležitosti (lásky?) a milosti (víry?).

Následné Kristovo vítězství nad smrtí – Zmrtvýchvstání, nás provázelo celou poutí. Úžasně společenství v našem autobuse, kde se prolínalo stáří s mládím (nejstarší poutnice měla skoro 84 let a nejmladší děvčátko asi 10 roků), prožívalo pouť v modlitbách a zpěvu. Fundovaný průvodce pan Jindřich Miklas, úzce spolupracující s P. Martinem Holíkem, dotvářeli atmosféru, v níž se prolínala historie

se současností. Čtená evangelia a písňe vztahující se k navštěvovaným místům, podtrhávala význam událostí odehrávajících se před dvěma tisíci lety.

Vaši Hanka a Mirek Opatřilovi

Rozhovor

s MUDr. Tomášem Kepákem

Pan doktor Kepák předčí kdekterého krále z pohádky. Ti mívají jen tři dcery, ale on jich má pět. A ještě na rozdíl od pohádkových králů pracuje v nemocnici – na dětské onkologii v Brně. V poslední době jsme se s ním setkali i v médiích. Na podzim v pořadech TEP 24 na ČT v příbězích úspěšné léčby pětiletého Patrika se vzácným nádorem oka, který potřeboval speciální léčbu chemoterapií do oční tepny jako první malý pacient v Brně, a také třináctileté Emy, jíž darovala kostní dřev její sestra Adéla. Obě děvčata vypadala náramně spokojeně, i když si Ema samozřejmě prošla chemoterapií a za posledních pět let dospěla mnohem rychleji než její vrstevnice. Pak se zmiňoval o pětiletém Lukáškově, který je již půl roku v nemocnici a jeho maminka s ním. Tatínek je zas doma s tříletým bráškou – ne, vůbec to nemají lehké. Nedávno zase

v médiích představoval celoevropský výzkumný projekt zkoumající příčiny možné poruchy sluchu a plodnosti, tedy možnosti mít vlastní děti po onkologické léčbě. Záběry na dětské hlavičky bez vlásků podle mne svědčí o velkém utrpení, ale i o obrovské lásce a důvěře v moudrost dobrého Otce. Bez nich by asi nikdo z nás nemohl toto povolání vykonávat. Ale náš dobrý Otec vybírá úkol pro každého z nás a dává sílu.

• *Začneme jako obvykle: odkud pocházíte, něco o rodině, v níž jste vyrůstal, zda Vaši rodiče byli též lékaři, případně proč jste se rozhodl pro medicínu.*

Předně, milá Sojko, moc děkuji za pozvání k rozhovoru. Moji rodiče jsou skutečně lékaři, oba gynekologové. Oba pocházejí z Brna a oba stále pracují. My tři sourozenci – sestra (dvojče) Kateřina a o necelý rok mladší Martina jsme prožili dětství ve středu Brna. Martina je dnes fyzioterapeutka a Katka překládá a věnuje se evropským projektům různých neziskových organizací. A já tedy vystudoval brněnskou lékařskou fakultu. Vždycky jsem chtěl pracovat s dětmi a to se mi splnilo.

• *Jak jste se dostal právě na oddělení dětské onkologie? Byl u Vás nějaký konkrétní podnět pro tuto volbu, nebo Vás Bůh dovedl nenápadně až sem?*

Docela se mi povedla státnice z pediatrie, což je i celkem pěkný příběh o štěstí, případně – chcete-li – o nevyzpytatelnosti cesty, kterou každý z nás jdeme. Dělal jsem státnici 2. ledna 1996 s vědomím, že když již po 6 letech studia celkem umím internu a mám doma své vlastní malé dítě (dnes má Kristýna skoro 21 let) a druhé se co nevidět narodí (a byla to pak v únoru Alžběta), nemůže mě snad žádná otázka z pediatrie zaskočit. Na zkoušku jsem se připravoval přiměřeně termínu – tedy velmi stručně, v zásadě od počátku kalendářního roku. Ani jsem se příliš nenamáhal přečíst si všechny zkušební otázky a až zpětně jsem pak zjistil, že o některých bych toho tehdy zase tolik nevěděl. Dostal jsem ovšem otázku z oblasti růstových krvetvorných faktorů, což v té době byla hodně velká novinka a já shodou okolností o nich díky svým studentským stížím dost věděl. Takže mi díky této shodě okolností spolu s gratulováním k úspěšně složené zkoušce má budoucí šéfová nabídla místo na své I. dětské klinice. A v té době se v Brně začínaly léčit děti s nádory, které předtím všechny musely jezdit za léčbou do Prahy. A právě na oddělení 69, kde byly tyto onkologicky nemocné děti hospitalizovány, jsem se brzy po svém nástupu do dětské nemocnice

dostal. O rok později – v roce 1997 – se postupně ustavilo samostatné pracoviště dětské onkologie a já měl to štěstí, že jsem byl od počátku u toho a pomáhal nejprve malé oddělení a poté velkou kliniku zakládat.

• *Jak pokročila léčba za ta léta, co zde pracujete?*

Dětská onkologie je právem považována za jeden z nejúspěšnějších příběhů moderní medicíny. Zatímco před půl stoletím se skoro žádné děti nevyлéčily, a ještě v 80. letech byla šance v bývalém Československu jen 25 % procent (ve vyspělé Evropě tehdy 50 %), dnes vyléčíme více než 80 % dětí a plně jsme se svým západoevropským kolegům vyrovnali. Nejčastějším nádorem u dětí je akutní leukémie, a tam jsme dnes v Česku schopni díky velmi dobré organizaci péče, moderním léčebným postupům a národní i mezinárodní spolupráci vyléčit přes 90 % dětí. Pražské pracoviště patří v oblasti dětských leukémií mezi evropskou a světovou špičku. Naše brněnské pracoviště je zase více zaměřeno na moderní postupy v léčbě tzv. solidních nádorů u dětí. Díky těmto dobrým výsledkům se dnes my, dětští onkologové, soustřeďujeme na velkou a dosud málo prozkoumanou oblast dlouhodobých nežádoucích následků onkologické léčby, které